

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZÍNHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 „
Negyed évre	3 „
Vidéki előfizetők bélyegköltése egész évre 2 K.	

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-u. 71. szám.
(Schwartz-ház) II. emelet, feljárt 1. fölépésőn.

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György lap-metteur kezeihez is.

A közönséghez.

A Debreczeni Szemle mindeddig tartózkodott attól, hogy önmagát reklamirozza. Csöndben, zajtalanul működött, egyetlen szóval sem ajánlotta magát, hangtalanul küzdötte le a kezdet nehézségeit, szerény, de jó szándéku munkával igyekezett elhelyezkedni a mi rohamosan fejlődő városunk előkelő társadalmának kulturális életében.

Önzellenül szolgálta a tisztességes magyar belletrisztika és hírlapírás jegyverével Debreczen irodalmi, művészeti és közgazdasági érdekeit, harmonikusan egyeztetve össze az egymással látszólag legellentétebb érdekeket; pártoktól, klikkektől, egyéni érdekektől teljesen izoláltan, kerülve a szenzáció, botrányhajszát, sokszor az üzleti élelmesség rovására.

Most, mikor közel állunk e lap első éves határkövéhez, nyugodt öntudattal tekintünk vissza az elmúlt év munkájára. A mindeneket teszesztő nyári szezon után, — feledve annak sok keserű küzdelmeit, — az immáron felpezsdült társadalmi, irodalmi, színházi, zenei és képzőművészeti élet küszöbén, hálás szeretettel mondunk köszönetet mindazoknak, akik a Debreczeni Szemlét e nehéz időkben kitüntető jóindulatukkal támogatják s kérjük azt előfizető- és hirdető-közönségünk részéről, irántunk továbbra is biztosítani.

Október 1-től kezdve lapunk ismét hetenként 12—24 oldal terjedelemben fog megjelenni, Debreczen város közel 400 éves nyomdájának többrendbeli typografiai újításával.

A Debreczeni Szemle előkelő olvasó- és hirdető-közönsége iránti nagyrabecsülésünk s tiszteletünk nyilvánításával vagyunk

A Debreczeni Szemle
Kiadóhivatala.

A Debreczeni Szemle
Szerkesztősége.

Nevelés és városi politika.

Megfelelő politikai témák hiányában a lapok most előszeretettel a máskor amugy is tulságosan elhanyagolt gazdasági, társadalmi és kulturális kérdésekkel foglalkoznak. Örvendetes jelenség gyanánt konstatálható, hogy a lateinerpálya nem bír már ifjúságunkra azzal a vonzerővel, mint még öt-hat évvel ezelőtt is és a vagyonosabb családok gyermekei közül mindtöbben az ipari, kereskedelmi és technikai pályát választják élethivatásuknak. Másfelől pedig a sportszellem kifejlődésével, illetőleg az atlétikának

ifjúságunk által való fölkarolásával az ifjabb generáció testi nevelése is sok tekintetben helyesebb irányba terelődik.

De még a testi nevelés, melyre újabban, Igen helyesen, oly kiváló gondot fordítanak, sem szolgál nemesebb celt. A fölületes szemlélő könnyen arra a meggyőződésre juthatna, hogy a csecsemők gondosabb ápolása, a lakások higiénikusabb berendezése, a testgyakorlatok és torna általánosítása nálunk is a fizikai erőknél helyesebb irányban való fejlesztését és fölhasználását célozza. Valójában pedig az erőknél ez a céltudatos vagy ösztönszerű fejlesztése nem a produktív munka célirányos fokozását jelenti, hanem ellenkezőleg abban látja főföladatát, hogy a jól táplált ifjúság minél tovább bírja az érzéki élet tultengéseit. S legföljebb még arra jó, hogy legyen erők és bátorságunk krakélereskedéshez. Pediglen nemcsak a szellemi, de a testi nevelésbe is eszményibb motívumokat kellene belevinni. A létért való nehéz küzdelemben a materializmus amugy is ránk kényszerítette nyomasztó nyögét, védjük meg tehát ifjúságunk lelkét és agyát, amennyire lehet, az anyagiasság súlyos béklyóitól. Nemcsak pedagógiai és nevelésügyi szempontok, de a város legvitalisabb érdekei is megkövetelik, hogy helyesebb irányba tereljük ifjúságunk nevelését. Ez okból az anyagi és szellemi erők és az ezeket szolgáló célok és eszközök körül folyó küzdelemben meg kell állapítanunk a helyes egyensúlyt.

Miként az egyes ember nem élhet meg pusztá ideálmusból, akként a városok sem futhatnak mindig csak délibábos ideálok után, viszont meg az anyagiasság kizárólagos kultusza teljesen lenyűgözi az egyesekben élő nemesebb ösztönöket.

Ime, az angol nemzet, mely világhatalmáért való küzdelemben valósággal rá van utalva az anyagi szempontok tiszteletbentartására, a tanítás és a nevelés terén mégis szóhoz juttatja az eszményiséget is. S ugyanazon nép, mely történelmi hivatásának a tudatában nem riad vissza a legerőszakosabb eszközöktől sem, első zászlóvivője egyuttal a humanizmusnak, a filantropizmusnak és a lángoló hazaszeretnek. Nagyon szeretjük utánozni a külföldet s újabban főleg az angol szokásokat majmoljuk.

Angol divat után öltözködünk, sportolunk és szórakozunk. Csak azokat a nany nemzeti kvalitásait az angol nemzetnek, melyek nagyságának alapul szolgálnak, nem akarjuk elsajátítani.

Ha életerős és nagyrahivatott város akarunk lenni és a serdülő nemzedéket nemcsak az angol ruha és sport titkaiba avatjuk be, hanem megismertetjük mindenekelőtt ennek a nagy népnek lelki és szellemi életével is. Ha testben, lélekben és szellemben nem emelkedünk arra a nivóra, amelyre a konzolidáltabb nációk már régen eljutottak, akkor nem fogunk jelentékenyebb sikereket elérni.

A jelen városi politikáját illetőleg lehetnek el-

térők a vélemények, de ami a jövőt illeti, kétségbevonhatatlan igazság, hogyha élni és megerősödni akarunk, a serdülő nemzedéknek nemcsak a tanítására, de a nevelésére is kiváló gondot kell, hogy fordítsunk.

Amilyen nevelést adunk most ennek a generációnak, olyan lesz majdan Debreczen fejlődése és kiépülése.

Iskolamegnyitás évadján.

Ferkó! Ahogy leirom a nevét, egy cipópiros kis pofa mosolyog rám és két fekete szem, amely huncut, betyáros és mégis szelid, mint a Rafael pufók angyalaié. A haja felfelé van fésülve és olyan szurós, hogy a daxlik megugatják, ha látják, Istenem, ez már a férfias önérzet kérdése egy kis diáknál. Mert ő már az, éppen két hete, hogy elmúlt tizesztendő és érettségének feltűnő jeleit viseli a bal lapockáján, ahol a minap rugta meg a vasderes. A vasderes pedig tudvalevőleg nem rug meg mást, csak kis diákat és csak a bal lapockáján, hogy meg ne sántuljon. Ferkó azonban férfias komolysággal viseli ezt a vitézségi érmet és most éppen azzal van elfoglalva, hogy alszik, édesen, csendesen, mint egy kis kadét, aki álmában már elfoglalta Marengót. Az álmát még nem zavarják sem nyomasztó emlékek, sem aggodások, amelyeket meg kell fojtani, mint a hétfejű hidrát. Könnyű és kék ez az álom, akár a cigaretta füstje, melyet kukoricacselyemből sodornak pajkos gyerekek az árokparton. A hold azonban hidegen, szomorúan világít ránk, akik itt ülünk, szóltalanul gondolva rá, hogy holnap elmegy a Ferkó. Mert ez már a szeptemberi holdfény. Az a lankadt eperfafevéllé pergő holdsütés, amelynél mindig hosszú, csókolózó párok elnyujtott árnyékát látja az ember gondolatban, amelybe csak néha vakkant bele egyet egy távoli kutya és mindenki szóltan, mert holnap elmegy valaki.

Az anyja már az utolsó ecsetvonásokat eszközli a sült csibén és a gyengédség legutolsó selyempapirosaiba burkolja a diós kifliket. És én holnap reggel viszem a Ferkót. Tudja Isten, van ebben az érzésben valami, amitől savanyúbb a bor a pohár fenekén. Az öregapja, akit a hátultöltős puska-rendszer következtében a hátán sebesített meg egy gaz bosnyák szipkakereskedő Maglájánál, ezuttal nem biztatja a borbahullott muslincákat, hogy huzzák össze a lábukat. Minek is huzzák össze a lábukat, mikor a bornak is, okkupációs históriáknak is utolsó csöppjeit hörpintjük.

Vajjon lesz-e bátorságom fölkelteni holnap reggel, mikor a napfény még nyirkosan, kevélyen szikrázik a fűvön és azt mondani neki: Gyerünk, fiam. A tökéletesedés gondolata, hogy különbbé kell lenned az apádnál, a válladra üt és elhív. Nem filozofál, de dolgozik, mint egy évezredes erjedés, mely minden új sejtben a régi buzgalmakat gerjeszti fel. És sineket rak alá és te kigurulsz rajta a lehetőségek országútjára.

Vajjon tudok-e neki egyáltalában mit mondani. A szeme még álmos, a füle még gyűrött lesz, mikor a hóna alatt átkötöm a pakkot, hogy el ne szaladjon. A szívében még ott zeng az utolsó méla pofon, amivel a kis hugától elbucsuzott, az anyja még egy könyves csókot nyom az arcára és én azt mondom: hopp, mehetünk! S megérkezünk a poros vidéki városba. Ugyanazok az akácfák talán, mint az én diák korom-

ban, a lovak éppen olyan lomhán döcögnek, mint akkor és patáik alatt a gránitkő épp úgy veri a szikrát. Itt egy utcasarok, amelyen egykor hetedmagammal thermopyléi elszántsággal védtem a lateinerséget a cipészinasokkal szemben. De erre már alig ismerek rá az új palota mián.

Száz, meg száz kis diák zszibongva, nyüzsgöve, ágálva árulja a Pirchalát és a Lutter-számtant és engem egyszerre megcsap a rendhagyó igék penészszaga. Halvány számsorokat látok a sárguló papiroson és egy nehéz, nagy fekete táblát meg egy zömök kis fekete papot a nagy karneol-pecsétgyűrűjével, a régi piarista gimnázium akkor még alacsony épületében. A haja hosszú, az arcán szelid halmokban ragyog a meglegedés, a szeme fürge és jóságos, s míg te kikotrod az inged mögül az újraoltási bizonyítványokat, énbennem felrajanak az emlékek. Mikor még én álltam így előtte, kotorászva az újraoltások tanúságai iránt s az én arcomon huzta végig szeliden az ő nagy husos tenyereit, mondván: Csak diligenter, amice! És te is érezni fogod az ő nyomasztó fölényét e percben, s ahogy egy beszédeset cuppantasz a kezére, titokban megcsendül benned egy pajkos scherzo-hang: de jó volna egyszer subickos szájjal kezét csókolni neki!

Es körülötted negyven kis koponya, komolyra és garádicosra nyi rva, szakasztott ugyanazzal a családi szabással, mint az én időmben. Szögletesek, duzzadtak gumósak és előrebukók. Tempora mutantur, de a koponyák nem változnak. Mindent végig kell csinálni, mindent, mert ez a szellem biogenetikai törvénye, amely nem ismeri el, hogy egyszerre öt lépcsőt is keresztül lehet ugrani, ha az ember a vigyázót akarja becsukadni. Mindent meg fogsz próbálni. Megismered Varga nénit, a szelid, a vajszívű, a páratlan fülbevalóju Varga nénit. Es Misunak fog téged szólítani is, mint az apádat, meg az öregapádat is, meg idáig még minden koszlos gyereket, akinek tiszta volt a füle, mert nála a gyöngédség, a becézés és a hízlegés a találékonyságnak csak ezt a formáját ismeri: Misu.

Mindent meg fog próbálni Ferkó, amíg egy kicsit félszegen, kicsit álmodozva, egy kicsit megszabdalva az iskola Procrustes-padjában felserdül új buzgásokra. Őt már új módszerek, új didaxisok, direkt metódusok és eleven természetszemlélet tanítják meg a régi kollégiumban arra, hogy szép ez az élet szintétikusan nézve és est deus in nobis már az ikosaeder s a gyenge aoristos korában is. Hogy az illuziók, mint a labda, puffannak a fejünkön és elszállnak s nem marad utánuk más, mint egy fáradtan zsongó este. És mikor selymes lesz az álla s kappan-bariton szonorja lesz a hangjának, rác diákok koponyáit fogja koppintgatni ő is a tánciskola végén. Akkor már tudni fogja, hogy mire valók a csendes, akácbólogató estéken a Varga-, Timár-utcákban, zöld kisajtók mellett a padkák, amelyek fölött a pelargónium mosolygásával együtt nyulik ki egy női kis kéz is. És ez vagy levelet sodor le, vagy egy kancsó hideg vizet.

Ki lesz mellette a pubertas e miszteriózus, de aggodalmas éveiben? Kinek nyilatkozik meg, mikor nyomást fog érezni a fejében, mikor étvágytalan és sápadt lesz s bolond gondolatokat suhogtat meg fejében az esti szél. Talán egy komolykodó, pecsétes írás fog jönni, talán egy öreg, szarkalábbetűs levél lila tintával írva, talán egy kis arckép is kihull belőle, vagy egy pletykás szó kél. Ki tudja? Mi pedig indulunk, összeszedelődünk öregesen, az anyja

egy kicsit vöröses szemhéjakkal és én korholni fogom őt: Teringettét, kölyök, én ezt nem így gondoltam...

Pedig dehogy nem így gondoltam. Belülről azért az én hozontos mellem mögött is meg fog feszülni egy érzés, s mint öreg ászokfák fölött a sötét óbor a szőlővirágzás idején maga is elkezd egy kicsit tajtékost muzsikálni, én bennem is gyöngyözni kezd majd lassanként a régi, mélyreszállt hangulat. És a tekintetem óvatosan összerebben az anyjával. Mint most is, mikor így a sejtéseim recehártyáján végigszalad a jövő. S nézünk szótlanul a holnap reggel elé. Az anyja még egy fűrt szőlőt gyömöszölve a táskába, mi férfiak pedig csendes szivarszóval. És nem vesszük észre, hogy lassan letűnik a hold és a muslincák összehúzzák a lábukat a borosporhárban.

EMLÉKEZÉS.

*Mi az emlékezés?
Nagy méhkas, mely körül
Fulánkos méh gyanánt
Ezer bú s gond röpül.*

*Ha egy csöpp méz után
Kinyujtom a kezem,
De sok szuró méhnek
Fulánkját érzem!*

Nemo.

Capri szigetén.

— III. közlemény. —

A Debreczeni Szemle számára írta: Czerny József.

Nem az idegenekről szólok, kik Caprit becses látogatásukkal megtisztelik. Az idegenek ügyeibe egyáltalán nem ártom magam, tudva azt, hogy az idegen a macskával együtt szentnek tartatik Itáliában. A capribeliekről szólok, akik mind becsületes emberek. Nem is lehetnének másmilyenek. Azok, akikben valami rossz vér csörög, mely a környezettől elütne, minden generáció szent tavaszán kivándorolnak. Róma, Milano, New-York, Buenos-Ayres, meg a többi fejlődő városok mechanizmusa nyeli el őket s eszközeivé válnak a vállalkozási szellemnek, mely behalozza a földet s uralma alá hajtja a világot. Ez a magyarázata annak, hogy a szigeten, valamint Itália annyi más kisebb városában jórészt csak gyermekeket, meg öregeket lát az ember.

En is egy becsületes caprészernél vettem lakást, kedves Ömegám. Egy papnál, azaz kétszeresen becsületes caprészernél. A papoknak ugyanis Itáliában nagyon is becsületeseknek kell lenniök, mert ugyancsak fölös számban vannak s az üresedések betöltésére csak oly választás révén jutnak, mint nálunk a felekezeti tanítók, vagy szolgabírók. Így tehát ez álláshoz megkívánható minden rátermettség erényétől harmatozniok kell. De sok az ember és kevés a fóka. S addig is, míg a fókára várakoznak — s talán jó lesz megemlitenem, hogy majdnem minden családból várakozik reá egy aspiráns — csak élni kell valahogy. Így van azután, hogy az olasz vilandós papság lakáskiadással, olajtermeléssel, börzespekulációkkal, omnibusz-vállalatokkal s istentudja még, minő más mellékfoglalkozással van megterhelve a hivek lelki üdvének nyomasztó gondja mellett, melyek nálunk

már maguk is lesóványítják tisztelendő urainkat. De azért az olasz papságról általában nem kedvezőtlen képet rajzolhatnék, ha már arra kerülne a sor. Az olasz papságot egész Itáliában komoly, önzetlen, képzett, munkás, sőt mi több: modernnek találtam, mely alól még az annyit kigunyolt barátvilág sem teszen kivételt.

Igaz, hogy a becsületesség nem valami arisztokratikus erény, föltéve, ha az valami szerény, semmitmondó álarc alá rejtőzik, mint a fölséges művészet a kis fülemile szürkességébe. A penetrans-szag mindig főfájást okoz. Szagolj sokáig szegfűt, jázmin, violát s megtapasztalod. Így a becsületesség is. E társadalmi erény szükséges, mint ahogy nem nélkülözhetjük a kocsikenőcsöt, cipőtalpat, ellenőrző-hivatalt, meg telefont. De mindezekről nem igen szoktunk beszélni, legfeljebb, ha hiányzanak, vagy megromlottak. Egyébként az életnek ezer más fontosabb ága van, melynek érdekében kocsikenőt, cipőtalpat, fináncot, telefont csak úgy használunk, mint kést, villát, kanalat evés alkalmával. De azért méltányolom a caprészert becsületességet s nem kétlem, hogy Capri jövő dalmokai is utolsó cseppig ki fogják facsarni azt, akárcsak a sorrentói citromokat.

S a természet, az isteni természet, melyről mindeddig elfeledkeztem! Ha a nap ragyog az égbolton és szélesend uralkodik, úgy pompás idő van Caprin. De bizonyos, hogy e szigettől még többet várunk. Hiszen Capri Itáliához tartozik, melynek narancsligetei után Mignon dala óta még jobban vágyakozunk. Capri a természetnek a kedvence, főleg ami a kő istenáldását illeti. Capri kétszer volt köért, mint ahogy nálunk egy kelleténél bőségesebb istenáldást, a hatalmas öklöt, óriás lábat, megnyult fület jelezni szokás. Capri kétszer volt köért. Ha nem csalódom e kórakásra mutatott a gonosz szellem, midőn Üdvözítőnket a negyvennapos böjt után a kenyérréváltoztatás csábító kísérletére ingerelte. Ennek fejében a vegetációból jutott neki rövidebb rész. Van ugyan itt egész mikrokozmosz, mint ahogy kis jóakarattal még a vizben, sőt sajtóhéjban is világokat fődözhet föl az ember. Csak, mondom, szem legyen, mely azt észrevenni képes. Ezek között például a kaktuszerdő észrevezésére elég ujjunk végével látnunk. Bizonyos, hogy a szitok szalad ki szánkon. Ugyan, mi a kőnek szedte föl a szúrós istennyila magát az öreg Nőé a bárkába?

Látod, kedves Ömegám, mily hálátlan teremtmény az ember! Capri menyit okot ad reflexióra, magábatérésre, szitokra s mégis unalmában akarna tönkre menni. Aki e betegségből kijózanodni óhajt, kérem, menjen egy hónapra Capri szigetére.

Agenor gróf és Szilasi Tamás.

A Debreczeni Szemle számára írta: SZOMAHÁZY ISTVÁN.

Szilasi, akinek záros határidőre kellett szállítani a regényét, szomoruan ült az íróasztal mellett s miközben a szomszédos ebédlőben a szobaleány a feleségét öltöztette, a következő regényfejezetet vetette lázasan a papírra:

XXIV. FEJEZET.

A férfi.

...A gróf a hintaszékben ült és lábát a kandallónál melengette. Odakünn hideg és nedves őszi nap borult a didergő világra, de az elegáns medvebőrös dolgozószobában, amelyet ezer exotikus csecse-

becse ékesített, a tűz otthonos fénye áradt szét. A gróf a hintaszékben ült és hanyagul olvasta megszokott francia hirlapját. Finom gianaclis-cigarettejének füstje bodor karikákban tört a japáni-stilű mennyezet felé és a csöndet alig zavarta meg más nesz, mint a papír diskkrét zörgése, mikor a gróf a másik oldalára fordította a francia ujságot. Az ezüstös óra, amelynek tetején egy rokokó vitéz állott őrt, szabályosan ketyegett. Ki tudja, meddig tartott volna ez az elálmosító csöndesség, ha most hirtelen egy tiszta csengésű asszonyi hang meg nem szólal az egyik homályos szögletben :

— Tehát ? — kérdezte az ezüstös asszonyi hang.

Az egyik puha fauteuilben, amelyet hófehér medvebőr borított, egy fiatal, rózsás arcú teremtes ült egy csipkébe és selyembe burkolt tündér-asszony, aki szomorúan, álmadozva tekintett bele a szoba alkonyi homályába. A grófné volt, a főváros legszebb asszonya, akiért — mint a mult fejezetben részletesen megírtuk, — csak a minap vívott véres párbajt a fiatal Gaston herceg a cinikus, gunyolódó Guidó báróval. A Gaston herceg gőzölgő vére tudvalevőleg pirosra festette a cinkotai erdő zöld fűvét és a budapesti társaságban mindenki tudta, hogy kora halálának e bájos asszony volt az oka, a szép, selyempongyolás grófné, aki most halkán, megtörve ismételte :

— Tehát ?

A gróf letette az ujságot és egy újabb füstmacskát bocsátott föl az arabeszkes mennyezet felé :

— Mit akar a grófné ezzel a kérdéssel ? — kérte szenvtelenül.

— Azt hiszem, hogy a gróf tudja, miről van szó...

— Már megint utazásról akar beszélni, nevetett föl a gróf gunyosan. Ugy gondolom, hogy elég érthetően fejtettem ki az álláspontomat a grófnő előtt... Ismétlem tehát századszor : Nem, nem, nem...

A grófné most leesett a szőnyegre és szőke fejével sirva borult a nyugodtan cigarettázó férjére :

— Agenor, értsen meg, — rebegette könnyezve.

— Ez a levegő fojt, a társaság terhemre van, a bálók, a mulatságok untatnak... A szabad tengerre, a kék égboltra van szükségem, hogy csak némiképpen is magamhoz térjek... Meg fogok halni itt... érzem... tudom... bizonyos vagyok benne... Legyen irgalmas, Agenor... vigyen el ebből a borzadalmas légkörből...

A gróf cigarettára gyujtott és az egyik lábát átvette a másikon.

— Grófné, — mondta aztán szárazon — hagyjuk a fölösleges jeleneteket... Tudja, hogy nincs kedvemre az érzékenykedés és mitsem gyűlölök annyira, mint a hiábavaló szóbeszédet... Megmondtam, hogy nem viszem el a genuai tengerpartra — és ha ismer, bizonyos lehet a felől, hogy meg is tartom a szavamat... Ne okozunk tehát egymásnak fölösleges keserűséget, inkább csöngessünk Jeromenak, hogy a teát szolgálja föl...

A csöngettyű felé közelített, de a grófné lázasan kulcsolta össze gyönyörű karjait :

— Agenor, — susogta elhalóan, — Agenor, legyen jó... az Istenre kérem... Rabszolgája, hü kutyája leszek, ha a kérésemet teljesíti... Önnek mindegy... legfeljebb nem vadászik egy hétig engem az egész életre boldoggá tesz... A ruhája szegélyét fogom csókolni... a szeméből lesem ki minden vágyát... csak vigyen el innen... vigyen el, mert megfúlok...

A gróf dacosan vállat vont.

— Szegény gyermek, Önnek láza van... Feküdjék le... a pihenés jót fog tenni az idegeinek...

— Agenor, Agenor, hát nem teszi meg ?

A gróf válasz helyett egy bécsi kuplét fütyörészett.

Az óra szabályosan ketyegett.

A szomszédban egy kanári dalolt.

— Istenem, sikoltotta most a grófné hangosan, a szívem.

Puha kis kezével a szívéhez kapott, szőke feje bágyadtan hanyatlott le a szőnyegre. A gróf azonban ügyesen felfogta és a pamlagra fektette. Miközben a vánkost a feje alá igazította, halkán dörmögte :

— Ismerjük az ilyesmit.

És megnyomván a villamos csengettyű gombját, mely csillogó türkiz-keretben volt foglalva, így szólt a besiető Jeromehoz :

— A teát !

E pillanatban lépett a szobába Jácint őrgrof, a hirneves oroszlánvadász, aki — mint olvasóink emlékeznek — csak nem rég tért vissza Afrikából, ahol a zuávok ellen harcolt.

— Mi történik itt ? — kérdezte Jácint őrgrof csodálkozva.

A gróf csöndesen mutatott az alétan fekvő grófnéra és így szólott a lesütött arcú oroszlánvadászhoz :

— Jegyezd meg, hogy az asszonyra csak egyetlen tulajdonsággal lehet hatni : a kemény, megalkuvást nem tűrő férfiassággal. A férj szíve damaszkusi acélból legyen, amelyet nem olvaszt meg semmiféle asszonyi könny... Mert a házasság csak akkor lehet igazán boldog, ha mindenkor az erős férfiakarát kerül ki diadalmasan a csatából...

*

Eddig haladt Szilasi a regényben, mikor az ebédlőből egy erős asszonyi hang kiáltott be a dolgozószobába :

— Készen vagyok !

Szilasi, füle mögött a pennával, udvariasan kitépett az ebédlőbe :

— Cicuskám, mondta szeliden, — még körülbelül egy félóra van szükségem, hogy a regényemet befejezzem. Goldschmidtől akkor négyszáz koronát fogok kapni... mert a kézirat átadásakor rögtön felvehetem a honorárium második részletét... Amint tudod, holnapra van kitűzve az adóárverés második határnapja...

Szilasiné, egy molett, jóképű, barna asszony, aki a tükörből ép a kalapját tüzte föl, dacosan szegte hátra a nyakát :

— Papperlapap, — mondotta türelmetlenül, — még csak az kellene, hogy itt kalaposan várakozzam rád. Egy-kettő, hagyd azt az irka-firkát és vedd föl fekete-kabátodat...

Szilasi busan horgasztotta le a fejét :

— De édesem, — rebegette bártortalanul, — tudod, hogy milyen nehezen írja bele magát az ember a szükséges hangulatba... Félóra mulva nagyszerűen befejezném az egész regényt... még így... mig ha veled megyek...

Az asszony haragosan toppantott :

— Tamás, ne bosszants... Tamás ne vigy a végletekig... Tamás legyen elég a szóbeszédből... Ott a kabátod a zongorán... amott a puha kalapod... a zsebkendőd...

Szilasi nagyot sóhajtott és fölvette a fekete kabátját, a puha kalapját. Amíg az asszony a szobaleánnyal konferált, a Szilasi sógora, aki az ajtóból

az egész jelenetet végignézte, megütközve csóválta a fejét :

— Tamás, — mondta később jóindulattal — a kedves nőd a saját testvérhugom és mégis azt mondom neked, Tamás, hogy olyan pulya fickó vagy... Állj a sarkadra, emeld fel a szavadat, mert hitemre, Tamás, szégyenteljes papucs alatt görnyedsz...

Szilasi pedig begombolta a gérokkját és közelebb hajolván a sógora fülehez, ravaszul így sutogott :

— Jegyezd meg öregem, hogy az asszonyra csak egyetlen tulajdonsággal lehet hatni: a szelidséggel. A férj szive olvasztott vajból legyen, mert a házasság csak akkor lehet boldog, ha az erős férfi türelmesen veti alá az ő akaratát a szende és erőtlen asszonynak.....

ŐSZI STRÓFÁK.

Mert barna felhők ringatóznak
A föld fölött, az ég alatt,
Mert sok pénzért se lát a szem már
Nálunk egy jecske madarat,
Mert ősz az idő, a fű sárgul
És hull a lomb és hull a szírom
Az őszi versek nagy koncertjét
Pár strófával itt megnyitom.

Mert az idej krumplitermés
Termésnek nem is mondható,
Mert haragszik az adóprésért
A csizmadia, a szabó;
Mert városházunk épülését
Még nem mutatja semmi nyom:
Az őszi versek koncertjét hát
Pár strófával itt megnyitom.

A hunyó napnak aranyzáva
A szívem kamrájába nyit,
A kis hamis kíváncsi rája
Nem rejtek-e ott valamit;
Ah, egy pár ködös őszi emlék
Bizony-bizony még ott pihen
A múlt időkről csengve rimel
Borongón, fájón, szelíden:

Akkor is ilyen csendes ősz volt,
Ép így hulltak a levelek
Akkor sem vala krumplitermelés
Amikor megismertelek;
Akkor sem volt több egy ernyőmnél
És ketten állunk az alatt,
Amíg az eső, sebes eső
Mint az ítélet csak szakadt.

Csuron viz lettünk, te is, én is
S másnap annak a betege; —
Oly náthát kaptunk mindketten,
Hogy majdnem meghaltunk bele;
De nem halltál meg, férjhez mentél
S én szántva most a papíron,
Csakhogy elértem már a végét
Az őszi versek nagy koncertjét
Rád emlékezve — megnyitom.

(X) A város millióival ugyancsak meggyűlt a baja a városi tanácsnak. Napról-napra több lesz a reflektáns, mert a várossal eddig összeköttetésben nem állott pénzügyintézetek is osztozkodni szeretnének a több milliós városi betéteken. Voltaképen furcsa helyzet állott elő, mert azok a nagybankok, akik lépten-nyomon azzal fogadják a kölcsönkérőket, hogy *nincs pénzünk*, nem akarnak a városnak tetsző kamatot fizetni, ellenben a kicsinyek, akiknek igazán *nem sok pénzünk van*, hajlandók a városra előnyös üzleteket kötni. A város pedig egy régebbi közgyűlési határozat alapján csak azoknak adhat milliókat, akik nem nagyon kapnak rajta s azoktól kénytelen megtagadni, akik kilincselnek utána. Mert ilyen furcsa az élet... Hát mi, akik igazán pártatlanul nézzük a városi milliók körül felkavart hullámokat, anélkül, hogy ebben az ügyben bármelyik pénzügyintézettel szemben is egy vörös krajcárig érdekelve lennénk, nagyon szeretnénk, ha a milliók kecskéje is jól lakna s némiképp káposzta is megmaradna belőle, olyanformán, hogy *kellő biztosíték* mellett azok a pénzügyintézetek is részesülnének a városi betétekből és letétekből, amelyekkel eddig a város nem állott összeköttetésben. Soha sem voltunk még annyira egymás segítségére utalva, mint most. Kivétel nélkül szeressük egymást, mert mindenkire ráfér a szeretet is, meg a pénz is. Amint ezt Stern Náci, a legutolsó bohém-bőlény is mondaná.

*

(V) Az *örültekkel* sok baj van, különösen, ha olyan *örüll* állapotok közt sziveskednek *megbolondulni*, mint amilyen *örületes* állapotok itt Debreczenben is uralkodnak, ahol egy csepp hiba, hogy az ügyeletes rendőrtisztviselő elméje meg nem gaggult a héten két hozzá került örült esete miatt. Két köz- és önvészélyes örültet szállítottak be a rendőrségre s a kórház egyikét sem akarta befogadni, miután Visky Sándor bátyánk a legjobb akarat mellett sem tudta elhelyezni a tébolyodottak pavillonjában. Nagynehezen mégis elhelyezték a két örültet, de a kórház kijelentette, hogy egyelőre több örültet nem tud semmi körülmények közt elraktározni. A rendőrségnek tehát nincs módjában mást tehetni, mint a lapok után felszólítja a közönséget, hogy egyelőre, — míg a kórházban nem lesz hely — tartózkodjanak a megörüléstől. A legfurcsább pedig az esetben az, hogy ebbe a dologba bele lehet örülni.

*

(::--::) A *görögkatholikus püspökség* ügyében csak nem tudunk semmi bizonyosat. Hajdudorog vagy Nyíregyháza lesz-e püspöki székhely, azt senki sem tudja megmondani. Hát hogy ebben a dologban még folyton nincs döntés, abban egyedüli hibás Debreczen. Igenis, ki merjük mondani nyíltan. Mert mindenféle vallásfelekezeti tendenciák féltételével Debreczen városának kellett volna követelnie a görögkatholikus püspökséget. A református Róma református hegemóniáján ezáltal semmi csorba nem esett volna s a debreczeni róm. kath. egyház sem vesztett volna általa. Ellenben sokat nyert volna Debreczen, a rohamosan fejlődő, haladásában neki lendült nagy város.

És ha még nem késő, aminthogy erős akarattal, szilárd elhatározással a jó szándék keresztülvitele soha sem késik, ilyen irányban kellene széleskörű mozgalmat indítani, hivatkozva a 4000 lélekszámot summázó debreczeni görög egyházra. Mert ha Nyiregyházának és Dorognak nem való a görög püspökség, Debreczen minden esetben méltó püspöki székhelyre.

*

(—) **Mintha minden összeesküdött volna ellenünk!** Nem elég a sok csőd, fizetésképtelenség, bankbukás, vállalatok összeomlása, mindennemű élelmi cikkek árának emelkedése, pénzhiány, tüzelőfeszültség, hitelmegvonások, meg az egyébként mindenkor nyavalygó ősz is nyavalyásabb, mint bármikor. Máskor is tele hintett mindeneket rezignációval, mélabuval, szentimentális emóciókkal, de most az idén határozottan csak úgy fujja ránk az életunalmat. Alig volt nyarunk. Nemcsak a pénzviszonyok javulása feletti reményünkben, a fürdői ideálunkban, a finom kicsi nőkben s minden más egyebekben csalódtunk, hanem a hüvös nyár után joggal várt verőfényes melegt reménységünkben is. És hej, de szomorú ez azokra, akiknek még a nyári toalettjük sines kifizetve s akik nagyban járultak hozzá a tavalyi szén- és fakeskedők csődjéhez, mint a csődtömeg kétes követeléseinek emelői. Azt mondták a múltban, két dolog tartozott a képtelenségek közé Magyarországon. Becsületes munkából gondtalanul megélni és bármilyen dologtalanul akasztófára való készségekkel is éhenhalni. Hát az előbbi most is képtelenség marad, hanem az utóbbira nagyon könnyen rákerül a sor a télen.

*

× **Téboly.** Az aranyimádókon, a fukarság örültjein és a pszichopátikus szerelem betegein kívül az ugynevezett tetszhalálnak van a legtöbb maniákusa. Hány ember él azzal a gondolattal: „Jó Isten, ha egyszer éppen engem utólér a földi borzalomnak ez a legpokolibb felfokozása! Az eleven, munkás, friss testemre lecsap majd egy szörnyű pillanatban ez az irtóztató átok és az életem bénára merevedik, mint a jéggé dermedő patak. Hallanom kell, ahogy az orvos rámondja, halott és nem szólhatok. Látnom kell, hogy feketébe borul körülöttem a mosolygó világ és nem olthatom ki a halotti fátylát és nem téphetem szét a szememre boruló gyászi selymet. Hazugságokat, förtelmeket, szivig nyilaló csalódásokat végig kell élnem, mert a néma, sápadt holttestem előtt a komédiások lárvája lehull és akkor nem fenyegetem meg a tolvaj cselédet, a hűtlen barátot és a kárörvendő ellent. Éreznem kell a kedveseim, a véreim szívszakadását és nem ordíthatok! S amikor már a torkom sikoltani, a kezem ökölbe szorulni képes, amikor már az éhség görcsei és a rémület fuldoklása felrázták bennem az ájult erőt, akkor már minden későn van! Szilaj könyörgésemet nem hallja senki, a kopogásban ronggyá zuzódott ujjaim neszt elnyeli a föld. És a tulajdon husomat fogom marni és meghalok olyan gyötrelemben, amelyhez képest a felnegyelt lalrok szenvedése enyhe zsibbadás volt”. — És ebben a rettegésben születnek a fantasztikus végrendeletek, melyek az égő szurokkal való lecsöpögtetés, a szivenszurás és talppörkölés rémséges életpróbáit parancsolják a hátrahagyottak. Most pedig egy amerikai asszony bizarrsága megint egy új és raffinált megoldást kínál a rettegőknek. Ez az asszony *telefont* kapcsoltat a koporsójába. A telefon a temetőr

lakásához szólal. Az elföldelt tetszhalott csak föl-ébred, ásit és csönget, mint Beniczkyne hercegasszonyai a komornájuknak a reggeli csokoládéért. De azért annak a temetőrnek sem szeretnék a bőrében lenni, aki egy titokzatos és zord éjjelen arra ébred, hogy az ágya mellett megcsendül a halottak telefonja...

*

× **A halott ember.** A korzó idején történt, délben. A főutcán ezer és ezer elegáns ur és elegáns hölgy sétált. Persze senkise a maga kedvéért sétál ilyenkor. Az elegáns urak az elegáns hölgyek kedvéért sétálnak, az elegáns hölgyek az elegáns urakért. Hát jól van. Amint így sétálgatnak, sétálgatnak, jön egy öreg bácsi, ócska gérokkban s végig fekszik az utca közepén. Mozdulatlanul fekszik, mint egy darab fa. A szemét is behunyja. Persze körülállják, körülfogják, kérdezik: mi a baja és talpra akarják segíteni. Az öreg meg se mozdul, csak a fogai közül mondja:

— Halott vagyok! Hagyjanak békében!

Akármit is szóltak hozzá, akárhogy is biztatták, csak nem akart fölkelni. Még csak megmozdulni se. Mindenre csak az volt a felelete:

— Halott vagyok!

Ezzel akarta elérni, hogy békén hagyják. Szegény öreg ur. Persze, hogy örült volt. Mert ha ép az esze, nem azt mondja, hogy halott, hanem hogy élni akar és segítsenek rajta. Bezzeg akkor mindenki ott-hagyta volna, mint Szent Pál a románokat.

*

(!) **Fürdő szezon után.** Hüvösödik az idő, nyakunkon az ősz, szállingóznak haza a kifordított fecskék, akik nyaranta mennek hűsölni, ahelyett, hogy télre vándorolnának el melegedni. Jönnek haza az emberek. Megjön, aki gyógyulni ment, megjön, aki pihenni vágyott, megjön, aki szórakozni akart. Persze, a legtöbben csalódottan. Aki beteg volt, többnyire beteg maradt: aki pihenni kívánt, fáradtan cammog megint az ígához, újabb keserves munkára; aki mulatni ment, unottan jön vissza. Hiába, a régi igazságokban mindig van valami, ha néha ellenkezője is a régi igazságoknak. Mindenhol rossz, idehaza se jó. A bosszúság, a szegénység, az idegesség, a családi baj, a testi nyavalya... ezek a hűsöges hűtestársai az embernek. Vele mennek nyaralni és hazajönnek vele telelni. Mégis érdekes, kedves, figyelmet érdemlő emberek a hazatérők. Szeretem őket megfigyelni, szeretem a meséiket hallgatni, a tapasztalataikat ellenőrizni. Ez a legszebb tanulmány és a legnagyobb mulatság a világon. És egy nagy bizonyíték amellett, hogy az emberek semmit se tudnak jobban és tökéletesebben, mint — hazudni.

*

(X) **A vásárló közönség** szives tudomására hozom, hogy a Lengyel Samu úri divat üzletét átvettem és azt Lengyel Samu utóda cég alatt fogom tovább vezetni. A raktáron levő összes árukat gyári áron árusítom és az idény közeledtével már most a legszebb és legdivatosabb árukat bocsátom t. vevőim rendelkezésére. Midőn még elődöm iránt tanusított szives pártfogásukat kérem reám is átruházni, egyzersmind a Frank Testvérek cégnél való működésem alatti szives bizalmukat megköszönve, ígérhetem a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálást. Tisztelettel

Frank Imre.

— Löbl Gyula és Társa látszerész és fényképészeti szaküzlete Piac-ú. 63. szám. Telefon szám 869.

Színészek fizetése régen.

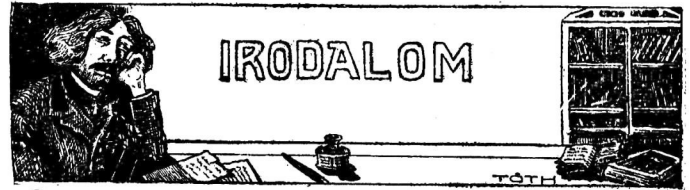
Bercsényi Béla szavaló-színész 70, *B.-né Takács Emes* szavaló-színésznő 70, *Berzsényi Károly* szavaló-színész 35, *Besenyey Paulina* kardaloslő 26, *Bethlenfalvi István* énekes 80, *Biró Róza* kardaloslő 28, *Blaháné Kölesi Lujza* népszimű-énekesnő 120, *Boránd György* kardalos 35, *Budai Adél* kardaloslő 22, *Chován Sándor* segédszínész 35, *Darai Karolin* opera-énekesnő 80, *Demjén Mária* kardaloslő 35, *Doktor Antónia* kardaloslő 35, *Dósa József* szavaló-színész 55, *Égerdi Elek* drámai sugó 30, *Égerdiné* kardaloslő 30, *Együd István* szavaló-színész 80, *Farkas István* jegyőr 25, *Farkas Karolin* kardaloslő 10, *Fektér Ferenc* operaténor 250, *Fikker Emma* kardaloslő 30, *Fogel Ferenc* festő 80, *Foltényi Vilmos* opera-énekes és szavaló 70, *Foltényiné Amália* szavaló-színésznő 80, *Füleki Ormódi Lajos* 12, *Gazdag Ambrus* önálló-énekes 70, *Gerecs János* népszimű-énekes 80, *Gregor Ilka* kardaloslő 10, *Hegedüs Lajos* segédszínész 30, *Hegedüs Ferenc* segédszínész 35, *Helyi Ida* opera-énekesnő 80, *Horváth István* kardalos 35, *Korváth Károly* táncos 60, *Hubay Gusztávné* szavaló 100, *Jakabi Jakab* karmester 100, *Kállai Mária* kardaloslő 25, *Krecsányi Katalin* 20, *Kunosi Gyula* 40, *Lindai Jolán* kardaloslő 20, *Majosházi Klára* kardaloslő 26, *Malosi Lujza* táncosné 45, *Mándoky Béla* szavaló 70, *Marosi Nagy János* kardalos 32, *Matolcsi Ferenc* pénztáros 50, *Medgyesi Nándor* karmester 50, *Miklovics Gizella* kardaloslő 30, *Molnárné Hetényi Laura* 55, *Morzsay Emma Mándokyné* koloratur 250, *Mustó Gusztáv* operai sugó 35, *Nagy József* kardalos 38, *Németi Jakab* kardalos 26, *Odry Lehel* operaénekes 120, *Parázs Mária* kardaloslő 35, *Petőfi Zoltán* segédszínész 30, *Philippovics István* opera-énekes 100, *Püspök Imre* 55, *Radetzki Irma* kardaloslő 40, *Reményi Róza* kardaloslő 30, *Rónai Gyula* szavaló 80, *Rónainé Prielle Lilla* szavaló 100, *Schinek József* opera-énekes 130, *Szabó József* művezető 200, *Szabó Ida* kardaloslő 25, *Szabó Róza* Tanner Istvánné opera-énekesnő 150, *Szakál Róza* szavaló 60, *Szombathi Vilmos* énekes 45, *Szomolnoki Erzsébet* táncosnő 70, *Szóllósi Hermin* kardaloslő 30, *Tanner István* opera-énekes 250, *Thomász Bálint* gépész 50, *Ujhelyi Mari* kardaloslő 30, *Zádor Ákos* kardalos 30, *Zöldi Miklós* szavaló 80, *Zöldiné* szavaló-színésznő 50, *Vezéri Ödön* szavaló 36, *Vidor Pál* kardalos 30, *Vizvári Gyula* szavaló 50, *Vizváriné Krecsányi Sarolta* operett-énekesnő 60 forint.

*

Nyolcvannégy tagja, ezek közt hét énekesnője,

kilenc énekes, 11 elsőrendű szavaló-színész, 9 szavaló színésznője és 40 tagu karszemélyzete volt a debreczeni színtársulatnak ezelőtt 45 esztendővel.

A zene rovatban felsorolt zeneművek kaphatók Csáthy Ferencz könyv-, papír- és zeneműkereskedésében Egyház-tér.

Új irányok, örök eszmék.

Gyakran merül fel mostanában, kivált az új hírekért mohón törtető napilapok hasábjain, az a vád, hogy míg a külföld irodalmi vízeit az új társadalmi eszmék, irányok, forrongások viharai hullámmossá verik, nálunk minden csöndes. A mi irodalmunk taván mozdulatlan az élet. A régi, jól ismert csónakok lomhán mozognak rajta, anélkül, hogy a hajósok meglibbentenék evezőiket. Minden esztendő meghozza a maga versköteteit, regényeit. A versírók megéneklék a szerelmet, a regények pedig újra és újra feltárlják Jani és Juci jól ismert ócska történetét. Szóval írónk nem sodródna bele az új eszmearamlatok, új irányok forgatagába, nem akarják észrevenni, hogy mégis mozog a föld, hogy repülőgépek száguldják át a levegőt. Az új világ kialakulásának, óriási mozgalmainak nyoma sincs munkáikban.

Ez a panasz odáig megy oktalan vádaskodásával, hogy még a dalköltőnek is szemére lobbantja, hogy örökké csak a szerelemről, a hazáról, az élet mulandóságáról, az üdvösségről és a halálos gyötrelmekről énekelnek, ahelyett, hogy odaállnának az izzó katlan fortyogó gőze mellé, belemártanák lantos ujjait az emberiség sebeibe és együtt üvöltenének a lázongó, éhező, sáppadt tömegekkel.

Megvallom, elfog a szánakozás ezekre a jámbor panaszokra. Nem bizonyít ez egyebet, csupán azt bizonyítja, hogy a teremtő erő, a nagy költői tehetségek hijjával a parnasszusi műhelyekben napszámba dolgozó mesteremberek szeretnék a költészet isteni formáit is a maguk gyarló képére átalakítani.

Ha figyelemmel kísérjük a világirodalom legnagyobb, igazi nagy költőinek alkotásait, elsőbben is az ötlik szemünkbe, hogy az irányok, az emberek, a korszakok változnak, alakulnak, hullámzanak; *de az eszmék sok ezer év óta minden időben, mindig ugyanazok.*

Mig a föld el nem pusztul, mig tavasz és tél váltja fel egymást, mig a virág illatot lehel, pacsirta szánt a levegőben, fülemile sir a bokor alján, — az ihlet perceiben megfog a dal. Mig az emberi szív dobog, a lány csókja édes, a szerelmi csalódás fáj, a világot a szeretet és gyűlölet kormányozza: a költők örök eszméi nem mulhatnak el, nem válnak avultakká.

A költői megnyilatkozás legősibb, legtermészetesebb formája a dal. És a dalköltők Anakreontól Petőfiig mindig ugyanazokhoz az eszmeforrásokhoz fordultak és mindig szerelemről, hazáról, borról, barátságról, örömről, bánatról énekeltek. A különbség mindössze annyi, hogy míg a kontárok csupán a maguk érzéseiről zöngicsélnek, a nagy költők a maguk érzéseiben az emberiség érzéseinek adnak hangot. *Az egyéniség nem új irányok követésében nyil-*

vánul; ellenkezőleg, mentül erősebb a költői egyéniség, annál szívósabban tapad az örök, változatlan emberi eszmékhez.

Hogy minálunk manapság oly hangos az avatlatlanok jajgatása amiatt, hogy költészetünk nem áll kengyelfutónak az új irányok gépkocsija mellé, ez egyrészt azt bizonyítja, hogy nincsenek nagy egyéniségeink, nagy költőink, másrészt meg azt, hogy az irodalomban minden teret az írócskák, a minden áron újszerűvel, szokatlanul különössel feltűnni vágyó kis kapaszkodók bitorolnak.

Szerencsére a nyugodt szemlélőt ez a jajgatás nem téveszti meg. Az új irányok hatással vannak a költői tehetségre; minél erősebb egyéniség, annál nagyobb mértékben szívja fel magába a világ új irányainak életelemeit, de az örök eszmék az örök-szép birodalmában változatlanul tovább uralkodnak az emberiség gyönyörűségére, a költészet diadalmas lobogója alatt.

Az e rovatban felsorolt művek kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkiadóhivatalában, Kossuth-utca 11. szám.

AZ ELSŐ PILSÉNI RÉSZVÉNY SÖRFŐZDE

és a MÜNCHENI „SPATEN“-sörgyár ker. képviselője

Hajdu, Bihar, Szabolcs, Szatmár és Borsodvármegyék területére úgy hordós, mint üveges sörökben

Fischbein Jenő sörnagykereskedőnél

Debreczen, Hatvan-utca 30 szám alatt.

Fenti sörgyártmányok kimérve kaphatók Debreczenben a Piac- és Kossuth-utca sarkán levő

Pilseni sörház pincéje éttermében és sörosarnokában.

Irodának, vagy jobb műhelynek

kapu alatti egy szobás helyiség a legforgalmasabb helyen Piac-utca 30 szám alatt kiadó. Értekezhetni ugyanott Apródy József ékszer üzletében.

Magándetektív Vállalat.

Megfigyel! Nyomoz! Informál!

Eljár kényes magán, családi, házassági és válóper ügyekben; férfi vagy női személyek megfigyelését teljesíti éjjel és nappal, feltűnés nélkül; eltűnt egyéneket, valamint névtelen levél íróját kinyomoz. Kereskedelmi információkat elfogad. Bármilyen utazási megbízást elvállal. Titoktartás biztosítva. Levélbeni meghívásra is megjelenik. Iroda Debreczen, Simonffy-utca 42. szám I. emelet, balra. Irodai idő mindenkor 10—2-ig, d. u. 4—7-ig.

Két bolt kiadó bármilyen célra

Piac-utca 85. szám alatt. Értekezhetni:

VIENER ADOLF

zsáküzletében Debreczen, Kossuth-u. 27.

Iskola idény

alkalmából a t. szülők figyelmébe ajánljuk

Szabó Miklós

férfi, fiú és gyermekruha

o nagyáruházát o
Debreczen, Piacz-utca 19. sz. alatt
(az Alföldi tkp. szemben), ahol legolcsóbb szabott árak mellett a legjobb minőségű ruhák szerezhetők be.

Felöltők, télikabátok.

Telefon 10—64.

MEGHÍVÓ.

A „FÜSZERKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

I. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1912. évi szeptember hó 15-én délelőtt 10 és fél óraker tartja Debreczenben az „Általános Forgalmi Bank R.-T” helyiségében Piac-utca 68., melyre részvényeseit ezennel tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban az 1911—12. évi zárszámadások és mérleg előterjesztése.
2. Javaslat a nyereség felosztása tárgyában.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása tárgyában.
4. Felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre.
5. Felügyelő-bizottság díjának megállapítása.
6. Alapszabály módosítás.
7. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: Az évi mérleg és jelentés a társaság üzlethelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A részvényesek, kik szavazati jogaikat gyakorolni óhajtják, az alapszabályok 17. §-a alapján kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál vagy bármely debreczeni pénzügyi részvénytársaságnál letét elismervény ellenében letenni.